

Sygn. akt *IV Ua 35/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: ***SSO Bożena Czarnota***

Sędziowie: SSO Grażyna Borzestowska

SSO Renata Żywicka (spr.)

Protokolant : st sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu ***11 stycznia 2013r.*** w Elblągu

na rozprawie

sprawy z odwołania ***W. J.***

od decyzji ***Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.***

z dnia ***29/03/2011r.***, znak (...))

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia ***24/07/2012r.***, sygn. akt *IV U 172/11*

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. J. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 06 kwietnia 2010r w wysokości odpowiadającej 65 % stałego uszczerbku na zdrowiu w miejsce przyznanego decyzją odszkodowania w wysokości odpowiadającej 35 % stałego uszczerbku na zdrowiu,

II. w pozostałym zakresie oddala apelację.

Sygn. akt: *IV Ua 35/12*

UZASADNIENIE

Ubezpieczony W. J. wniósł do Sądu Rejonowego w Elblągu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 29 marca 2011 r., znak: (...), na mocy której przyznano ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010 r. w wysokości odpowiadającej 35% stałego uszczerbku na zdrowiu. Według ubezpieczonego decyzja ta była bardzo krzywdząca, ponieważ skutki wypadku były bardzo poważne i nawet lekarze dziwili się, że ubezpieczony w ogóle chodzi.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż w wyniku wypadku któremu uległ dnia 6 kwietnia 2010 r. doznał bardzo ciężkich urazów W związku z tym skarżący ma bardzo utrudniony stopień chodzenia, noszenia zakupów i wykonywania podstawowych czynności życiowych. Ubezpieczony doznał urazów ortopedycznych, neurologicznych oraz psychiatrycznych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazano, iż skarżący W. J. w dniu 20 kwietnia 2011 r. zaskarżył decyzję organu rentowego z dnia 29 marca 2011 r. kwestionując wysokość ustalonego uszczerbku na zdrowiu. Z dokumentacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że wniosek o wypłacenie jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy został zgłoszony w dniu 26 stycznia 2011 r. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych /Dz. U. Nr 167 z 2009 r., poz. 1322 ze zm./ ubezpieczonemu, który w skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. W myśl art. 16 ust. 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. W przypadku ustalania prawa do świadczeń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 5-8, lekarz orzecznik lub komisja lekarska ustala również niezdolność do pracy oraz jej związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, a także związek śmierci ubezpieczonego lub rencisty z takim wypadkiem lub chorobą. Przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące trybu orzekania o niezdolności do pracy. Zgodnie z art. 14 ust. 1-5 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. Nr 153 z 2009 r. poz. 1227 ze zm./ oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia:

1. daty powstania niezdolności do pracy,
2. trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy,
3. związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami,
4. trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji, celowości przekwalifikowania zawodowego dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu.

W celu ustalenia wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu, organ rentowy przeprowadził dowód z opinii lekarza orzecznika oraz komisji lekarskiej ZUS. Lekarz Orzecznik w wyniku badania bezpośredniego i na podstawie dokumentacji medycznej przedłożonej przez badanego, ustalił u ubezpieczonego 25% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010 r. - orzeczenie z dnia 03.03.2011 r. Dnia 03.02.2011 r. ubezpieczony wniósł sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 03.03.2011 r. W wyniku rozpoznanego sprzeciwu Komisja Lekarska ZUS Nr (...), ustaliła u ubezpieczonego 35% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010 r. - orzeczenie z dnia 17.03.2011 r.

Wyrokiem z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie IV U 172/11, Sąd Rejonowy w Elblągu zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy W. J. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 06 kwietnia 2010r. w wysokości odpowiadającej 70% trwałego uszczerbku na zdrowiu w miejsce przyznanego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 35% uszczerbku na zdrowiu.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących rozstrzygnięciach i wnioskach :

Ubezpieczony W. J. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na stanowisku inkasenta. Dnia 6 kwietnia 2010 r. ubezpieczony rozpoczął pracę o godz. 7.00 zgłaszając się w swoim D. przy ul. (...), gdzie rozliczył poprzedni dzień oraz wziął wyznaczoną na ten dzień do zrobienia trasę. W skład tej trasy wchodziły następujące miejscowości: S., K. i część miejscowości O.. O godz. 7.30 swoim samochodem marki V. (...) udał się do miejscowości S.. Tam do godziny 9.00 odczytywał liczniki wodomierzy. W związku z tym, iż tego dnia cierpiał na obstrukcję postanowił wrócić na bazę

przy ul. (...), by udać się do toalety. W biurze był około godziny. Następnie ponownie udał się do miejscowości S., gdzie do godz. 11.30 spisywał stany wodomierzy. Po zakończonej pracy w miejscowości S. ubezpieczony udał się do K., gdzie pracował dalej. Po godzinie 12 udał się ponownie na bazę przy ul. (...) gdzie znowu udał się do toalety. Następnie porozmawiał ze znajomym tokarzem oraz w kasie odebrał należne mu pieniądze za wczasy pod gruszą. Około godz. 14.00 wyjechał z bazy przy ul. (...) i postanowił udać się do miejscowości O., by dokończyć zaplanowaną pracę na ten dzień. Jechał ulicą (...), a następnie wyjechał na ulicę (...). Przejeżdżając koło przystanku autobusowego zauważył stojącą żonę nieżyjącego kolegi- pracownika (...) Sp. z o. o. T. P.. Zatrzymał się i zabrał znajomą ponieważ jechała do Z. miejscowości, która znajdowała się na trasie by dojechać do miejscowości O.. Gdy jechali dalej ulicą (...) około godz. 15.00 na wysokości ulicy (...) samochód marki V. (...) jadący w kierunku E., z niewyjaśnionych przyczyn zjechał na przeciwległy pas ruchu uderzając w bok samochodu marki F. (...). Ubezpieczony widząc co się dzieje na jezdni postanowił zjechać na pobocze by uniknąć zderzenia z nadjeżdżającym samochodem. Gdy nie mógł już dalej zjechać zatrzymał swój samochód, a samochód marki V. (...) uderzył w samochód ubezpieczonego. W wyniku tego wypadku ubezpieczony oraz pasażerka doznali obrażeń ciała. U kierujący pojazdem W. J. rozpoznano złamania prawej kości promieniowej dwupoziomowe leczone operacyjnie wygojone z ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego i nadgarstka, przebyte złamanie przekłykiowe prawego uda, przebyte wieloodłamowe złamanie rzepki z przykurczem kolana i początkowymi zmianami zwyrodnieniowymi, przebyte wygojone złamanie kłykcia bocznego piszczeli prawej, przebyte stłuczenie głowy i klatki piersiowej co spowodowało z przyczyn ortopedycznych trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 45%. Ponadto u ubezpieczonego rozpoznano upośledzenie czynności prawego nerwu łokciowego, przebyte stłuczenie głowy ze wstrząśnieniem mózgu, przykurcz prawego stawu kolanowego powodujące stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 15% z powodu schorzeń neurologicznych. Z powodu zaburzeń adaptacyjnych będących następstwem wypadku przy pracy oraz utrwalonych nerwie związanych z urazem czaszkowo-mózgowym ubezpieczony doznał 10% stałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn psychiatrycznych. Łączny trwały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego wyniósł 70%.

W związku z wypadkiem ubezpieczony W. J. otrzymał został zbadany przez Lekarza Orzecznika pozwanego, który ustalił u skarżącego 25% uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010 r., orzeczeniem z dnia 03.03.2011 r. ubezpieczony wniósł sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 03.03.2011 r. W wyniku rozpoznania sprzeciwu, Komisja Lekarska ZUS ustaliła u ubezpieczonego 35 % uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 06.04.2010 r. -orzeczenie z dnia 17.03.2011 r.

Odwołanie ubezpieczonego zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ustalił okoliczności faktyczne na podstawie akt sprawy oraz na opinii biegłych sądowych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych / Dz. U. Nr 167 z 2009 r., poz. 1322 ze zm./ ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. W myśl przepisu art. 16 ust. 1 i 2 wyżej wymienionej ustawy stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. W przypadku ustalania prawa do świadczeń, o których mowa w art.6 ust. 1 pkt 2 i 5-8, lekarz orzecznik lub komisja lekarska ustala również niezdolność do pracy oraz jej związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, a także związek śmierci ubezpieczonego lub rencisty z takim wypadkiem lub chorobą W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że W. J. w dniu 6 kwietnia 2010 r. uległ wypadkowi przy pracy oraz to, iż w wyniku tego zdarzenia doznał licznych urazów. Te okoliczności nie były bowiem kwestionowane przez którąkolwiek ze stron, a nadto znajdują swoje potwierdzenie w treści dokumentów zebranych w sprawie. Sporne były natomiast kwestie, czy i ewentualnie w jakim procencie ubezpieczony doznał uszczerbku na zdrowiu w związku z tym wypadkiem.

Z uwagi na to, że dla dokonania stosownych ustaleń w zakresie rozstrzygnięcia przedmiotu sporu konieczne było posiadanie wiedzy specjalnej z zakresu różnych dziedzin medycyny, Sąd na podstawie przepisu art. 278 § 1 k.p.c. dopuścił dowód z opinii biegłego ortopedy, neurologa, psychiatry na okoliczność ustalenia czy w wyniku wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010 r. W. J. doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakim procencie.

W swojej opinii biegły sądowy z zakresu ortopedii R. P. wskazał, że w wyniku przedmiotowego wypadku przy pracy ubezpieczony doznał obrażeń narządów ruchu, co spowodowało trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 45%. Biegły sądowy z zakresu psychiatrii M. K. uznał, iż ubezpieczony w wyniku wypadku doznał 10% uszczerbku na zdrowiu. Natomiast biegły sądowy z zakresu neurologii J. S. uznał, iż ubezpieczony doznał 15% uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadku z dnia 6 kwietnia 2010 r.

Do powyższych opinii zastrzeżenia złożył organ rentowy. Jego zarzuty dotyczyły głównie faktu, iż biegli sądowi zawyżyli uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego. Wobec tych zarzutów Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego J. S., R. P. oraz M. K.. Opinie te zdaniem Sądu wskazują jasno i wyraźnie, że uszkodzenie ciała jakich doznał odwołujący w wyniku wypadku w związku z pracą opowiada łącznie 70% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Warto zaznaczyć, że samo niezadowolenie strony z opinii biegłych nie uzasadnia dyskwalifikacji tej opinii, a tym bardziej powołania nowego ich zespołu, tym bardziej, gdy brak jest stosownego wniosku strony w tym zakresie. Powyższe nie stanowi też przyczyny wezwania biegłego na rozprawę w celu złożenia opinii ustnej uzupełniającej. Nie można przyjąć, że Sąd jest zobowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest dla strony niekorzystna. W świetle przepisu art. 286 k.p.c Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wtedy gdy złożona opinia zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności, (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r. II CR 817/73, Lex nr 7404, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r. II CR 562/74 Lex 7607, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 220/98 OSNAP 1999/18/597). Sąd orzekający w pełni te poglądy podziela.

W ocenie Sądu, wymienione opinie mogły, więc stanowić podstawę do stanowczego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pozwoliły one na nie budzące jakichkolwiek wątpliwości przyjęcie, iż na skutek wypadku z dnia 6 kwietnia 2010 roku ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości odpowiadającej 70 %

Zgodnie z art. 3 ust 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorobach zawodowych (Dz. U. nr 199, poz. 1673), zwanej dalej ustawą wypadkową, za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Nie bez znaczenia dla oceny niniejszego schorzenia pod kątem jego związku z przedmiotowym wypadkiem jest to, że zgodnie z treścią § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2002 r. Nr 234 poz. 1974 z późn. zm.), jeżeli nie jest możliwe określenie, w jakim stopniu organ, narząd lub układ był upośledzony przed wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową, przyjmuje się, że upośledzenia nie było. W niniejszej sprawie dokumentacja medyczna poddana analizie nie sugerowała występowania określonych schorzeń podnoszonych przez stronę pozwaną przed wypadkiem.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu W. J. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ on w dniu 6 kwietnia 2010 r. w wysokości odpowiadającej 70 % stałego uszczerbku na zdrowiu.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pozwany, zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego, w szczególności art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustaleniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2002, Nr 234, poz. 1974r. ze zm.) poprzez przyjęcie, iż wnioskodawca ma prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 6 kwietnia 2010r. w wysokości odpowiadającej 70% trwałego uszczerbku na zdrowiu.
- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez oparcie się na opinii biegłych, pomijających faktyczne przesłanki ustalenia jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy przez organ rentowy w wysokości odpowiadającej 35% stałego uszczerbku na zdrowiu.

Wskazując na powyższy zarzut, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że Sąd I instancji zmienił decyzję Oddziału ZUS w E. w ten sposób, że przyznał skarżącemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 6 kwietnia 2010r. w wysokości odpowiadającej 70% trwałego uszczerbku na zdrowiu w miejsce przyznanego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 35% stałego uszczerbku na zdrowiu. Przy wydaniu orzeczenia Sąd podzielił stanowiska powołanych w sprawie biegłych ortopedy, neurologa i psychiatry, którzy stwierdzili łącznie u badanego trwały uszczerbek na zdrowiu w wielkości 70%. Sąd przyjął ocenę przedstawioną przez biegłych i uczynił ją podstawą swoich ustaleń faktycznych, pomimo wniesionych zastrzeżeń przez organ rentowy do opinii biegłych. Zdaniem Sądu I Instancji w/w zastrzeżenia wynikały jedynie z niezadowolenia pozwanego z niekorzystnych opinii biegłych.

W ocenie pozwanego powyższe stanowisko jest błędne. Zdaniem organu rentowego opinie biegłych są subiektywną, dowolną interpretacją obowiązującej tabeli uszczerbkowej, dlatego też zasadne było powołanie nowego zespołu biegłych, szczególnie z zakresu psychiatrii i neurologii.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 wyżej wymienionej ustawy z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje świadczenie. Na podstawie art. 11 ust. 1 w/w ustawy dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu jednorazowe odszkodowanie.

Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nie rokujące poprawy. Natomiast za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji. Zgodnie z art. 16 w/w ustawy stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu... lekarz orzecznik ustala stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową na podstawie bezpośredniego badania ubezpieczonego i posiadanej dokumentacji medycznej oraz dokumentacji dotyczącej tego wypadku przy pracy albo tej choroby zawodowej. W myśl przepisów § 8 w/w rozporządzenia lekarz orzecznik ustala w procentach stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu według oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zwanej dalej „oceną procentową”, która jest określona w załączniku do rozporządzenia. Przy ustalaniu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczące

trybu orzekania o niezdolności do pracy. Dopiero właściwa ocena uszczerbku spowodowanego następstwem urazu złoży się na wiedzę medyczną, o której mowa we wskazanych powyżej przepisach.

Zdaniem organu rentowego apelacja w niniejszej sprawie jest zasadna, gdyż Sąd nie dopuścił dowodu z opinii nowego zespołu biegłych, pomimo wnoszonych przez organ rentowy zastrzeżeń, uznając że jest to zbędne i traktując wnoszone zastrzeżenia wyłącznie jako niezadowolenie strony z opinii biegłych. Z medyczno-orzeczniczego punktu widzenia apelacja tym bardziej jest uzasadniona w kwestii zdecydowanie zawyżonej wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu do łącznej wysokości 70%, w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 06.04.2010r. Komisja Lekarska orzekła uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 35%.

W ocenie organu rentowego, o ile nie budzi wątpliwości zwiększenie wysokości uszczerbku na zdrowiu do 45% przez biegłego sądowego specjalistę z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii (z punktów 123b - 20%, 147a - 10%, 156 - 15%) to przyznanie 10% uszczerbku na zdrowiu z punktu 10a tabeli uszczerbkowej przez biegłego sądowego psychiatrę i 15% uszczerbku z punktu 181k tabeli przez biegłego specjalistę neurologa nie znajduje obiektywnego uzasadnienie.

Dostępna dokumentacja leczenia ambulatoryjnego skarżącego w PZP, schemat stosowanego leczenia farmakologicznego, jak i wynik jednorazowego badania bezpośredniego przeprowadzonego przez biegłego sądowego psychiatrę nie potwierdza utrwalonego, znacznego stopnia nasilenia zaburzeń nerwicowych, zwłaszcza w kontekście braku jakichkolwiek wpisów o odchyleniach od normy w zakresie stanu psychicznego ubezpieczonego podczas obserwacji w warunkach szpitalnych, jak i odbytej w warunkach stacjonarnych rehabilitacji (2010r. i 2011r.), ani też braku wpisów w wystawianych przez lekarzy leczących drukach N-9, potwierdzających utrwaloną nerwicę związaną z przebyłym urazem czaszko-mózgowym nie uzasadniają maksymalnej wysokości uszczerbku na zdrowiu z punktu 10a tabeli uszczerbkowej zwłaszcza, że nie została ona potwierdzona żadną próbą obiektywizacji poprzez sugerowane przez organ rentowy wykonanie pełnego badania psychologicznego.

Również zastrzeżenia organu rentowego budziło sugerowane przez biegłego sądowego neurologa 15% uszczerbku na zdrowiu z punktu 181k tabeli uszczerbkowej, na podstawie jedynie podawanych przez ubezpieczonego subiektywnych objawów (zaburzenia czucia) i niewielkich odchyłeń od normy w badaniu neurologicznym (słabszy prawy odruch nerwowy), bez potwierdzenia uszkodzenia nerwu łokciowego prawego badaniem emg zwłaszcza, że dotychczas lekarz leczący oraz specjaliści z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej, neurologii oraz specjalista z zakresu rehabilitacji uszkodzenia nerwu łokciowego prawego nie rozpoznawali a pourazowe upośledzenie funkcji kończyny górnej prawej po przebyłym złamaniu dwupoziomowym kości promieniowej wygojone z ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego oraz nadgarstka ujęte zostało w punkcie 123b tabeli uszczerbkowej (20%).

Reasumując, organ rentowy wskazał, że w celu ustalenia nie budzącej wątpliwości oceny faktycznego stanu skutków wypadku przy pracy na wniosek organu rentowego nowy zespół biegłych sądowych nie został powołany, pomimo umotywowanych zastrzeżeń w kwestii istotnych wystąpienia w opiniach biegłych istotnych braków (obiektywnych, niezależnych badań). Tym samym, w ocenie organu rentowego przyjęcie przez Sąd, iż wnioskodawca ma prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w wysokości odpowiadającej 70% trwałego uszczerbku na zdrowiu (zamiast 35%) jest nieprawidłowe i niezasadne.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 11 stycznia 2013r. pozwany dodatkowo podniósł, że biegły ortopeda nie wskazał, czy uszczerbek na zdrowiu doznany przez wnioskodawcę ma charakter stały, czy też długotrwały. Dlatego też, pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja pozwanego organu rentowego zasługiwała w części na uwzględnienie.

Analizując uzasadnienie apelacji organu rentowego, należy zauważyć, że de facto apelacja sprowadza się do zakwestionowania ustaleń opinii biegłych neurologa (co do 15% uszczerbku z punktu 181k w/w tabeli) oraz psychiatry (10% uszczerbku na zdrowiu z punktu 10a tabeli uszczerbkowej).

Trafny jest, zdaniem Sądu Okręgowego, zarzut pozwanego polegający na błędzie w ustaleniach faktycznych polegający na oparciu się na opinii biegłego psychiatry, jako adekwatnej dla oceny uszczerbku na zdrowiu doznanego przez ubezpieczonego w wyniku wypadku przy pracy z dnia 6 kwietnia 2010r.

Wskazać należy, że biegły psychiatra po zbadaniu wnioskodawcy w dniu 22 sierpnia 2011r. rozpoznał u badanego zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...) oraz utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym / 10 % stałego uszczerbku na zdrowiu z par. 10a tabeli /. W uzasadnieniu biegły psychiatra wskazał, że w wyniku wypadku ubezpieczony doznał licznych obrażeń oraz lewostronnego stłuczenia głowy. Od czasu wypadku leczy się specjalistycznie, przyjmował B., leki przeciwbólowe, leki poprawiające nastrój. Dolegliwości utrzymują się, wymaga dalszego leczenia/ k. 15-15v. a.s./.

Do powyższej opinii pozwany złożył umotywowane zastrzeżenia, podnosząc, że opisane przez biegłego psychiatrę odchylenia od normy w stanie psychicznym nie uzasadniają rozpoznania ciężkiej nerwicy związanej z przebyłym urazem czaszkowo- mózgowym zwłaszcza, że sugestia ta nie została poparta badaniem psychologicznym/ k. 32 a.s. /.

Odnosząc się do zastrzeżeń organu rentowego, biegły psychiatra wskazał, że nie podziela zarzutów pozwanego i podniósł, że pełne badania psychologiczne będzie potrzebne w momencie, kiedy u badanego wystąpi pogorszenie stanu zdrowia. Dodatkowo zauważył, że paragraf 10a tabeli uszczerbkowej mówi o utrwalonych nerwicach związanych z urazem czaszkowo- mózgowym, nie wspomina jednak o ciężkiej nerwicy. Wystarczy aby nerwica była utrwalona, co potwierdziła także Komisja ZUS.

Mimo dalszych merytorycznych zastrzeżeń organu rentowego, biegły psychiatra zdaniem Sądu Okręgowego, nie uzasadnił przekonująco w opiniach uzupełniających, dlaczego nasilenie schorzeń ubezpieczonego uzasadnia przyjęcie 10% stałego uszczerbku na zdrowiu wnioskodawcy. Dlatego też, przyjęcie opinii biegłego psychiatry za podstawę rozstrzygnięcia przez Sąd I instancji było błędne.

Trzeba jednak podkreślić, że sam pozwany w postępowaniu orzeczniczym uznał, że wnioskodawca z tytułu schorzeń psychiatrycznych doznał 5% uszczerbku na zdrowiu, dlatego też Sąd Okręgowy przyjął, że uszczerbek na zdrowiu w tej wysokości nie był kwestionowany przez pozwanego i z pkt 1a tabeli należy przyznać wnioskodawcy 5% stałego uszczerbku na zdrowiu.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego co do opinii biegłego neurologa, Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że powyższa opinia zasługuje w pełni na akceptację. Biegły w sposób bardzo rzeczowy i profesjonalny uzasadnił swoje stanowisko, a podstawowym argumentem pozwanego przeciwko jego opinii był fakt, że badający wcześniej ubezpieczonego specjaliści nie rozpoznali u niego uszkodzenia prawego nerwu łokciowego.

Podkreślenia wymaga, że ten fakt nie jest wystarczającym argumentem przeciwko rozpoznaniu postawionemu przez biegłego, tym bardziej, że opinię biegłego neurologa podzielił w tym zakresie biegły ortopeda, do której to opinii pozwany nie składał zastrzeżeń. Dlatego też, Sąd Okręgowy uznał, że apelacja w tym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na marginesie tylko należy zauważyć, że zarzut pozwanego, iż biegły ortopeda nie wskazał w opinii, czy doznany przez ubezpieczonego uszczerbek ma charakter stały czy też długotrwały jest spóźniony. Pozwany miał możliwość składania zastrzeżeń do opinii biegłego w toku postępowania przed Sądem I instancji, z czego zresztą wielokrotnie korzystał i nic nie stało na przeszkodzie aby zarzut ten podnieść przed zamknięciem rozprawy przed Sądem Rejonowym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 386 § 1kpc zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego, w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległ w dniu 06 kwietnia 2010r. w wysokości odpowiadającej 65 % stałego uszczerbku na zdrowiu w miejsce przyznanego decyzją odszkodowania w wysokości odpowiadającej 35% stałego uszczerbku na zdrowiu.

W pozostałym zakresie , apelację jako bezzasadną należało oddalić, stosownie do treści art. 385kpc .